

LÜHIKROONIKA

7.–10. juunini peeti Brnos Masaryki ülikoolis rahvusvahelise etnoloogia- ja folklooriühingu (Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore) 16. kongress.

Ühendavaks teemaks oli elu ebakindlates oludes. Eestist osalesid Liisi Laineste (juhtis digitaalset eluavaldusi uurivat plokki), Anastasiya Fiadotava (kõneles poliitilistest meemidest Eestis aastal 2022), Anastasiya Astapova ja Maili Pilt (ühisettekanne vandenõuteooriate paljastamise sotsiaalmeediagrupid), Katre Kikas (ettekanne modernsest ebakindlusest ning XIX sajandi lõpu rahvaluulekogujate moraalsest dilemmadest), Ave Goršič (andis ülevaate folklooriarhiivist muutuste tuules saja aasta jooksul), Mari Sarv (kõneles rahvaluulearhiivi toetuseks organiseeritud laulupeost 2020), Liina Saarlo (digitaal-arhiivi üksikkasutajatest ja kogukondadest), Risto Järv ja Astrid Tuisk (Ukraina meemide kogumiskeskonnas toimuvast), Mare Kõiva (puudega seotud uskumustest ja rituaalidest), Ülo Valk (lugusid raskesti seletatavatest kokkupuudetest), Alexander Panchenko (apokalüptilisest ontoloogiast vene õigeusu näitel postsovetlikes oludes), Art Leete ja Valeri Sharapov (ühisettekanne komi animismist). Indrek Jääts, Marleen Metslaid ja Tenno Teidearu vahendasid ERM-i kogumistööd ja teadust ning Ester Bardone ja Anu Kannike esinesid toiduteemalises sektsioonis.

9.–10. juunil toimus Luua Metsanduskoolis koolinoorte keelelaager „Hääldest ja häälamisest“. Seekordne laager oli järjekorras kümnes ning keskendus foneetikale, mis on järgmise emakeeleolümpiaadi teema. Laagris osales 23

koolinoort 8.–12. klassist. Esindatud olid Tallinna, Tartu, Haapsalu, Narva, Märjamaa, Rapla ja Viimsi koolid. Tartu Ülikooli foneetika labori teadlased Pire Teras, Katrin Leppik ja Anton Malmi tutvustasid hääldusõpetuse teoreetilisi tahke ning lasid töötubades noortel endil praktilisi harjutusi teha. Laagri korraldasid Emakeele Selts ja Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituut.

15. juunil peeti Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuses aiaseminar „Enam kui inim. Kirjandus ja kunst mitmeliigilises maailmas“.

Ettekannetega esinesid Timo Maran („Semiootiline seotus paljuliigilises maailmas“), Kadri Tüür („Kuidas maitset karule?“), Elle-Mari Talivee („Linnuvaatlejad ja nende teekond keskkonnale mõtlemiseni“), Merili Metsvahi („Liivimaa vaimulike arusaamad veekogude elususest XVII sajandi esimesel poolel“), Kaarina Rein („Botaanika rootsiaegses Tartu ülikoolis Andreas Arvidi disputatsiooni „De plantis“ näitel“), Risto Järv („Naabrist parem. Meie muinasjutusiil“), Sara Bédard-Goulet („More-than-human encounters at the edge of extinction in Indices des feux by Antoine Desjardins“), Ulrike Plath („Manfred Kyber: baltisakslasest loomakaitsja ja kirjanik“) ja Ene-Reet Soovik („Läänemere lained: linnaloodusest ja loodus(aja)kirjandusest“).

15.–17. juunil toimus Tallinna Ülikoolis 13. Lotmani päevade konverents „Hirm kultuuris ja hirmukultuur“ („Fear in culture and culture of fear“).

Kutsutud esinejad olid Joanna Bourke (Birkbeck, Londoni ülikool, „The gender of fear: Female evil in twentieth-century culture“), Andrei Zorin (Oxfordi ülikool, „Tolstoy: Fear of death

and fear of mortality – experience, representation, philosophy), Jevgeni Dobrenko (Ca' Foscari Veneetsia ülikool, „Stalinist Comedy of Fear”) ja Mihhail Lotman (TLÜ, TÜ, „По ту сторону страха”). Osalejaid oli 24 riigist. Eesti teadlastest esinesid Maria-Kristiina Lotman, Rebekka Lotman, Mari-Liis Madisson, Merit Rickberg, Timur Guzairov, Irina Belobrovtseva, Inna Adamson, Sergei Dotsenko, Igor Kotjuh, Mihhail Trunin jt.

19. juunil peeti Kirjandusmuuseumis 9. sõjaseminar „Sõja ja konkreetsete sündmuste kunstiline mõtestamine”. Esinesid Michael Cole (TÜ, „The calm before the storm: Cultural resistance to Russia in Ukraine before February”) ja Svetlana Maslinskaya (Grenoble'i Alpi ülikool, „Chrono-journey in Children's Literature about War: the Evolution of Commemorative Pragmatics”).

26.–29. juunil peeti Värskas BaltHer-Neti suvekool „Väliseesti kultuuripärand võõrsil XI. Minu eesti juured”. Avapäeval külastati Tartus Eesti Rahvusarhiivi, kus Tõnis Tärna tutvustas pereloo uurimise võimalusi ja juurdepääsupiiranguid. Suvekoolis räägiti suguvõsa- ja nimeuurimisest, pereajaloo jäädvustamise erinevatest viisidest, haudade kaardistamisest, pere- ja kohapärimusest. Tutvustati teemaga seotud kogusid Eestis ja väliseesti arhiivides. Keila Kopvillem ja Piret Noorhani (Väliseesti Muuseum) kõnelesid väliseestlaste elulugudest VEMU arhiivides, Madli Wüburg Walfridsson Rootsi Eestlaste Liidu

arhiivigrupi tööst, Fred Puss (Eesti Isikuloo Keskus) tõi näiteid pereloo uurimisest, Tiina Tael (ERM) tutvustas Setumaa kirja-saatjate lugusid, Marin Laak (ERM) andis ülevaate väliseesti fondidest näidetega Ilmar Laabani ja Gunnar Neeme kogust, Janis Tobreluts (EELK arhiiv) kõneles väliseesti kirikuarhivaalidest. Teisel päeval kõneles Mari-Ann Remmel (ERM) kohapärimusest ja identiteedist, Tiina Kirss (Eesti Elulugude Ühendus) elulugudest ja nende kogumisest, Marju Merschin (Eesti Mälu Instituut) 1944. aasta suurpögenemisest 80. aastapäeva puhul ja Piret Voolaid (ERM) Kanada eestlaste koolipärimusest. Kultuuripärandialase koostöö suundade arutelul osalesid Välisministeeriumi, Eesti Instituudi ja BaltHerNeti esindajad. Toimus MTÜ Baltic Heritage Networki aasta-koosolek.

27. juunil toimus Tartus LVI J. V. Veski päev „Eesti keelest ja läänemeresoome keelteperest”, mis oli pühendatud keelmehe 150. sünniaastapäevale. Ettekannetega esinesid Reet Kasik („Johannes Voldemar Veski eesti oskuskeele arendajana 1920–1940”), Valts Ernštreits („Liivi keel põliskeelte aastakümnel”), Petar Kehayov („Keelesaarte tähtsusest läänemeresoome keeleteadusele”) ja Heinike Heinsoo („40 aastat vadjalaste hulgas”). Lisaks tavapärasele ettekandeosale ja Raadi kalmistul J. V. Veski kalmu külastusele toimus seekord ka ringreis Veskiga seotud paikadesse.